

The image is a dark, atmospheric architectural rendering of a memorial hall. Two large, curved, grey concrete walls frame a central vertical opening. Light streams through this opening, creating a dramatic lens flare effect. In the distance, through the opening, a model of a ship is visible, illuminated from below. The floor is dark and reflective, mirroring the light and the ship. The overall mood is somber and contemplative.

МЕЂУНАРОДНИ
ОПШТИ ЈАВНИ КОНКУРС
ЗА ИЗРАДУ ИДЕЈНОГ
АРХИТЕКТОНСКО-УРБАНИСТИЧКО
РЈЕШЕЊА

МЕМОРИЈАЛА ЗА СТРАДАЛЕ УЧЕНИКЕ ШАРГОВЦА

Бања Лука,
јануар 2026.

МЕЂУНАРОДНИ
ОПШТИ ЈАВНИ КОНКУРС
ЗА ИЗРАДУ ИДЕЈНОГ
АРХИТЕКТОНСКО-УРБАНИСТИЧКОГ
РЈЕШЕЊА

МЕМОРИЈАЛА ЗА СТРАДАЛЕ УЧЕНИКЕ ШАРГОВЦА

Бања Лука,
јануар 2026.

Ријеч градоначелника

ао градоначелник, са дубоким поштовањем и осјећајем одговорности обраћам се поводом конкурса за идејно рјешење меморијала посвећеног страдалим ученицима Шарговца. Сјећање на овај трагични догађај дубоко је урезано у колективно памћење нашег града и представља трајну опомену о крхкости живота, али и о обавези заједнице да његује културу памћења, истине и пијетета.

Овај конкурс превазилази оквире архитектонског и умјетничког израза. Он је чин суочавања са прошлошћу, простор за тишину и промишљање, али и јасна порука да страдање невиних не смије бити заборављено нити сведено на историјску чињеницу без емоције и значења. Меморијал који овдје тражимо треба да буде мјесто сусрета – сјећања, бола и достојанства, туге и трајне наде да се таква страдања никада не понове.

Пристигли радови свједоче о високом нивоу професионалности, сензибилитета и

одговорности аутора према теми која захтијева изузетну пажњу и етички приступ. Свако рјешење представља лични и колективни одговор на питање како простор може говорити о губитку, а да при томе не намеће, већ позива на тихо разумијевање и поштовање.

Град има обавезу да оваква мјеста чува, гради и одржава, не само као физичке просторе, већ као трајне носиоце вриједности које желимо пренијети будућим генерацијама. Меморијал у Шарговцу треба да буде трајни подсјетник на изгубљене дјечије животе, али и симбол одговорности друштва да штити, памти и учи.

У име града, захваљујем свим учесницима конкурса на уложеном труду, емпатији и професионалности, те свима који доприносе да култура сјећања остане жива, достојанствена и видљива у нашем јавном простору.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Зоран Стојановић

Конкурсна комисија

Драшко Станивуковић,

предсједник

Валентина Савић Мандић,

дипл.инж.арх, замјеник предсједника

Зоран Пејашиновић,

историчар, члан

Др Невена Предојевић,

дипл.инж.арх, члан

Др Мирослав Малиновић,

дипл.инж.арх, члан

Бојан Микулић,

мр. вајарства, члан

Дарко Томић,

члан

Замјенски члан:

Ивана Пастир,

дипл. дизајнер

Вук Вишекруна,

дипл. инж. арх.

Стручни извјестиоци:

Тања Гарић,

дипл. прост. планер

Алвира Вујиновић,

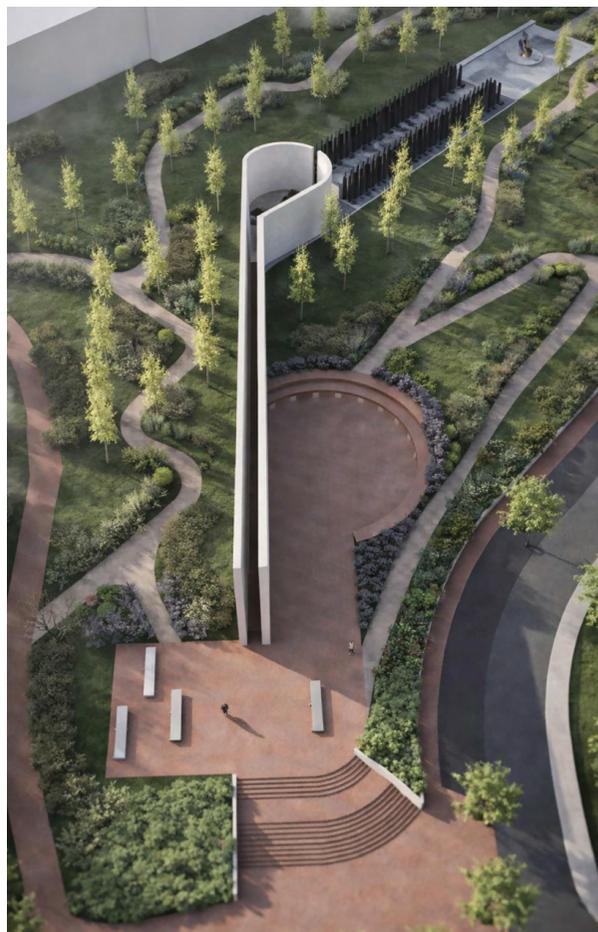
дипл. инж. арх.

Секретар:

Маја Смиљанић,

дипл. правник

РАД БРОЈ 5, шифра аутора „946Рх1“

ПРВА НАГРАДА

Конкурсна комисија је, након детаљне анализе свих пристиглих радова, одлучила да као побједничко рјешење изабере овај рад, због његове изузетне просторне, симболичке и емоционалне вриједности, као и високог степена архитектонске зрелости и ауторске досљедности.

Одабрани рад се издваја јасном и снажно артикулисаним просторном нарацијом, у којој архитектура превазилази улогу форме и постаје активни медиј сјећања. Концепт секвенцијалног кретања кроз простор, подијељеног у пет јасно дефинисаних амбијената, омогућава постепено увођење посјетиоца у меморијални садржај, стварајући снажан емотивни лук – од свакодневице и јавног живота, преко нелагоде и тишине, до кулминације и катарзе.

Посебна вриједност рада огледа се у успјешном контрасту између јавног, живог простора и дубоко интроспективног меморијалног амбијента, чиме се трагедија не изолије од савременог живота, већ се интегрише у колективно

памћење заједнице. Почетни трг, осмишљен као простор сусрета и боравка, уводи корисника у меморијални процес из контекста нормалности, што додатно појачава доживљај трагичног слоја простора.

Комисија нарочито истиче квалитет просторне артикулације монолитног пролаза, који се кроз мјеру, скалу и материјализацију намеће као снажан амбијентални филтер и психолошки прелаз. Овај елемент, заједно са амбијентом учионице на води, демонстрира висок ниво разумијевања односа између простора, тијела и емоције, те показује промишљену употребу архитектонских средстава у функцији меморијалне поруке.

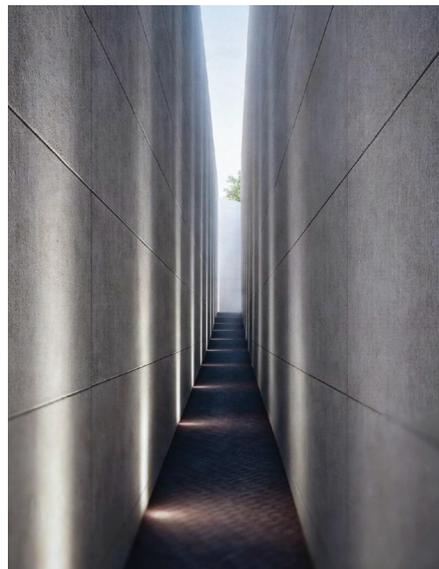
Иновативност рјешења посебно је препозната у амбијенту стазе силуета, гдје се мотив сјећања интерпретира кроз динамичан и промјенљив доживљај простора. Ефекат појављивања и нестајања силуета страдале дјеце, зависан од кретања и перцепције посјетиоца, успјешно преноси идеју фрагментисаног, али трајно присутног сјећања, чиме се корисник активно укључује у процес меморијализације.

Централни споменик и завршни парк катарзе представљају достојанствену и ненаметљиву кулминацију cjелокупне просторне композиције. Апстрактна форма загрљаја, са јасно наглашеном празнином, остварује снажну симболичку

поруку без патетике и фигуративног наратива, док завршни пејзажни амбијент омогућава смирење, рефлексiju и повратак у свакодневни простор.

Комисија оцјењује да побједнички рад остварује изузетну равнотежу између урбанистичког, архитектонског и пејзажног рјешења, те да на увјерљив начин обједињује функционалност, симболику и емоционални доживљај. Предложено рјешење посједује висок степен просторне јасноће, дугорочну одрживост и потенцијал да постане снажно мјесто колективног памћења, како за локалну заједницу, тако и за шири друштвени контекст.

Због свега наведеног, конкурсна комисија сматра да овај рад на најцјеловитији, најдостојнији и најзрелији начин одговара задатку конкурса и заслужено носи статус побједничког рјешења.

АУТОРСКИ

ТИМ:

Никола Дмитривић,
д.и.а.

Борјана Малчић Савић,
д.и.а.

Слободан Попадић,
мастер грађ.

Срђан Павловић,
д.и.гр.

Дамјан Кривошија,
д.и.а.

РАД БРОЈ 4, шифра аутора „44017TE“

ДРУГА НАГРАДА

Конкурсна комисија додјељује другу награду овом идејном рјешењу, препознајући његову јасну концептуалну структуру, снажан симболички израз и досљедан одговор на задати конкурсни програм и просторне услове локације.

Рад на увјерљив начин обликује спомен-парк као мјесто сјећања и поштовања према невино страдалој дјечи, преносећи поруку која подстиче посјетиоце на размишљање, пијетет и колективно памћење. Посебна вриједност рјешења огледа се у јасној урбанистичкој поставци која уважава конфигурацију терена, постојеће и планиране објекте, правце кретања корисника, као и природни амбијент, чиме се простор обликује као функционалан и читљив како за свакодневно коришћење, тако и за обиљежавање посебних прилика.

Централни концепт симболике „разбијеног крста“ представља кључни просторни и идејни мотив рада. Овај симбол успјешно повезује историјски догађај са савременим архитектонским изразом, те јасно

дефинише урбанистичко-архитектонску композицију спомен-парка. Просторна организација, која се састоји од приступног дијела са степеницама, партерног поплочања у форми крста и поставке спомен-зида оријентисаног у правцу југозапад–сјевероисток, формира снажну и препознатљиву цјелину.

Комисија позитивно оцјењује рјешење у којем се дио крста „расипа“ у природно окружење кроз 52 правилне призме дјелимично урођене у терен међу постојећим стаблима, чиме се на суптилан начин реферише на број страдалих ученика и остварује снажна веза између меморије и пејзажа. Рељефна обрада спомен-зида, са порозном челичном површином, додатно наглашава перспективу и монументалност централне спомен-табле са именима жртава, док негатив крста изнад ње даје простору јасну симболичку и духовну димензију. Вертикални елемент спомен-зида, са 52 утиснута крста различитих димензија, препознат је као снажан визуелни и меморијални акценат простора, који функционише као мјесто сјећања, молитве и тихе контемплације. Савремени архитектонски израз, у комбинацији са промишљеном материјализацијом од бетона, челика и камена, доприноси озбиљности и достојанству амбијента, уз реалну техничку и економску изводљивост рјешења. Комисија додатно цијени интеграцију спомен-парка у шири контекст, кроз отварање према постојећим и

планираним пјешачким стазама, као и пажљиво планирану пејзажну интервенцију која подразумијева очување постојећег дендрофонда и садњу нових биљних врста у складу са темом меморијала. Функционална рјешења, укључујући смјештај техничке просторије у зони улазног простора, оцијењена су као рационална и оправдана. Ипак, у поређењу са првонаграђеним радом, Комисија сматра да се ово рјешење у већој мјери ослања на директну и јасно читљиву симболику, док просторна нарација и емотивна слојевитост простора остају мање развијене. Управо тај аспект пресудио је у коначном рангирању, упркос високом квалитету и озбиљности предложеног концепта.

Због наведених архитектонских, урбанистичких и симболичких квалитета, конкурсна комисија сматра да овај рад у потпуности заслужује другу награду и представља вриједан и достојанствен допринос меморијалној архитектури посвећеној страдалим ученицима у Шарговцу.

АУТОР:
Бранимир
Орељ

Сямен-Вард

РАД БРОЈ 7, шифра аутора „25105AS“

ОТКУП

Конкурсна комисија одлучила је да ово идејно архитектонско-урбанистичко рјешење уврсти у групу откупљених радова, препознајући његов промишљен однос према простору, јасно дефинисану просторну организацију и озбиљан приступ меморијалној теми.

Рад се издваја настојањем да кроз склад архитектуре, пејзажа и кретања обликује достојанствен меморијални простор, који не намеће директну интерпретацију, већ омогућава посјетиоцу да поруку мјеста сагледа и доживи кроз лично искуство. Комисија позитивно оцјењује концептуалну јасноћу основне идеје, засноване на снажном, континуираном правцу кретања који повезује улаз у парк са централним спомеником, чиме се остварује читљив и смирен просторни наратив.

Посебна вриједност рада огледа се у високом степену приступачности и инклузивности, кроз пројектовање главне стазе без степеника и са благим нагибима, као и у пажљивој хијерархији примарних, секундарних и терцијарних праваца

кретања. Оваквим приступом омогућени су различити начини коришћења простора – од јасног меморијалног пута до зона тихе шетње и контемплације.

Комисија нарочито цијени осјетљив однос према постојећој морфологији терена и вриједном дендрофунду, посебно према 52 стабла гинка, која су у овом рјешењу препозната као кључни симболички и просторни мотив. Метафора парка као стабла – са коријеном, трупом, гранама и крошњом – оцијењена је као читљива, досљедно проведена и примјерена меморијалном карактеру простора, повезујући тему трајања, памћења и прекинутог дјетињства.

Позитивно је оцијењена и разрада улазних зона, које нуде различите емотивне и просторне доживљаје у зависности од правца доласка, као и јасна веза споменика са објектом старе школе, чиме се успоставља снажан однос између мјеста страдања и мјеста сјећања. Централни споменик, обликован у форми крста и третиран савременим материјалима, препознат је као снажан визуелни и симболички акценат, посебно кроз ноћни свјетлосни ефекат.

Додатни квалитет рада огледа се у интеграцији едукативних и свакодневних садржаја, попут амфитеатра, шетних стаза и дјечијег игралишта, који омогућавају да парк функционише као живи јавни простор, а не искључиво као меморијална цјелина. Пејзажно рјешење и избор биљних врста

оцијењени су као одговорни и примјерени контексту, нарочито у односу на близину школе.

Ипак, у поређењу са награђеним рјешењима, комисија сматра да рад у већој мјери остаје у оквиру класичнијег и дескриптивнијег меморијалног израза, са мање израженом просторном и емотивном градацијом, те ограниченијим потенцијалом за снажнији архитектонски искорак.

Управо због тога, и поред неспорних квалитета и озбиљног ауторског приступа, рад није рангиран међу награђене, већ је оцијењен као вриједан допринос конкурс кроз институт откупа. Конкурсна комисија сматра да овај рад посједује релевантне урбанистичке, пејзажне и симболичке вриједности, те да његови поједини елементи могу представљати значајну референцу у даљем промишљању меморијалног простора у Шарговцу.

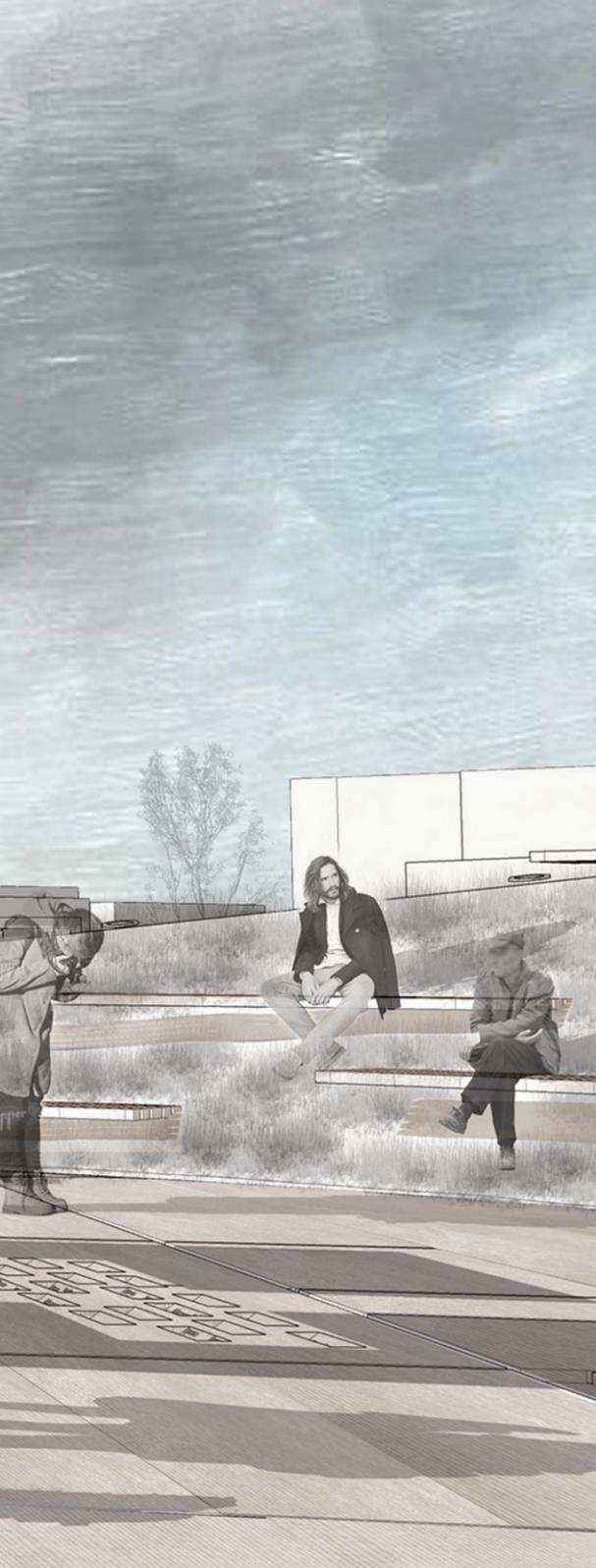

АУТОР:
"ARTISAN STUDIO"
Сандра
Радомировић

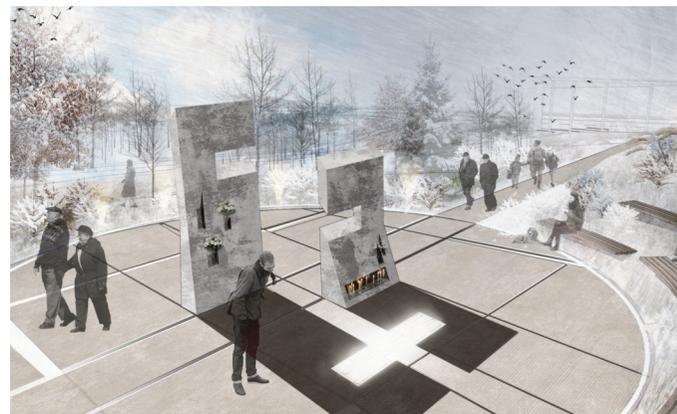

РАД БРОЈ 11, шифра аутора „13579СК“

ОТКУП

Конкурсна комисија је одлучила да ово идејно архитектонско-урбанистичко рјешење меморијала под називом „Крст свјетлости“ откупи, препознајући јасно артикулисан концепт, снажну симболичку структуру и досљедно разрађену просторну композицију која на промишљен начин одговара меморијалној теми.

Окосница идеје овог рада заснива се на вјери у доминацију живота над смрћу и на схватању меморијала као простора активног, цикличног сјећања, који се оживљава кроз комеморације, окупљања и едукативне програме, посебно на дан

трагичног догађаја. Комисија позитивно оцјењује јасну намјеру аутора да меморијал не буде искључиво мјесто тишине, већ простор колективног памћења и трајања.

Просторни концепт заснован је на три кључне тачке: приступу (пропилеји), меморијалу (мјесту сјећања) и игралишту (мјесту живота), које заједно формирају симболички пут од страдања ка будућности. Непрекинут ток кретања од приступне зоне, преко меморијала, до игралишта и школе, јасно артикулише метафору побједије живота над смрћу, повезујући трагично искуство прошлости са живом стварношћу садашњих и будућих генерација.

Комисија посебно истиче симболику кружних форми као носећи мотив просторне организације. Однос круга меморијала и круга дефинисаног дрвећем, унутар којег је смјештено дјечије игралиште, препознат је као јасна и читљива порука о цикличности живота и трансформацији круга смрти у круг живота. Овај симболички језик је досљедно примијењен и лако разумљив ширем кругу корисника.

Меморијал је осмишљен као слојевита

структура, у којој тројство два обелиска и исписаних имена страдале дјеце носи више значења: документарно, симболичко и ритуално. Посебну вриједност представља идеја свјетлосног крста који се појављује једном годишње, 7. фебруара, у тачно одређеном временском тренутку, освјетљавајући имена жртава и дјелујући као снажан, временски маркиран знак сјећања.

Просторна артикулација спомен-парка остварена је јасном хијерархијом кретања, при чему главна оса повезује приступ, меморијал и игралиште, док секундарне стазе логично премрежавају простор и повезују га са окружењем. Приступни плато са улазним порталом ријешен је функционално и симболички, као мјесто окупљања и јасан праг уласка у меморијални простор, уз додатну вриједност интеграције аутобуског стајалишта.

Ипак, у односу на награђене радове, конкурсна комисија сматра да се ово

рјешење у већој мјери ослања на јасно дефинисану, директну симболику и формалну читљивост, док просторна и емотивна суптилност, као и слојевитост доживљаја, остају мање развијене. Управо тај аспект ограничио је потенцијал рада за виши пласман.

Упркос томе, конкурсна комисија оцијењује да рад посједује значајне концептуалне, урбанистичке и симболичке квалитете, те да представља вриједан допринос конкурсном фонду, због чега је оправдано уврштен у категорију откупљених радова.

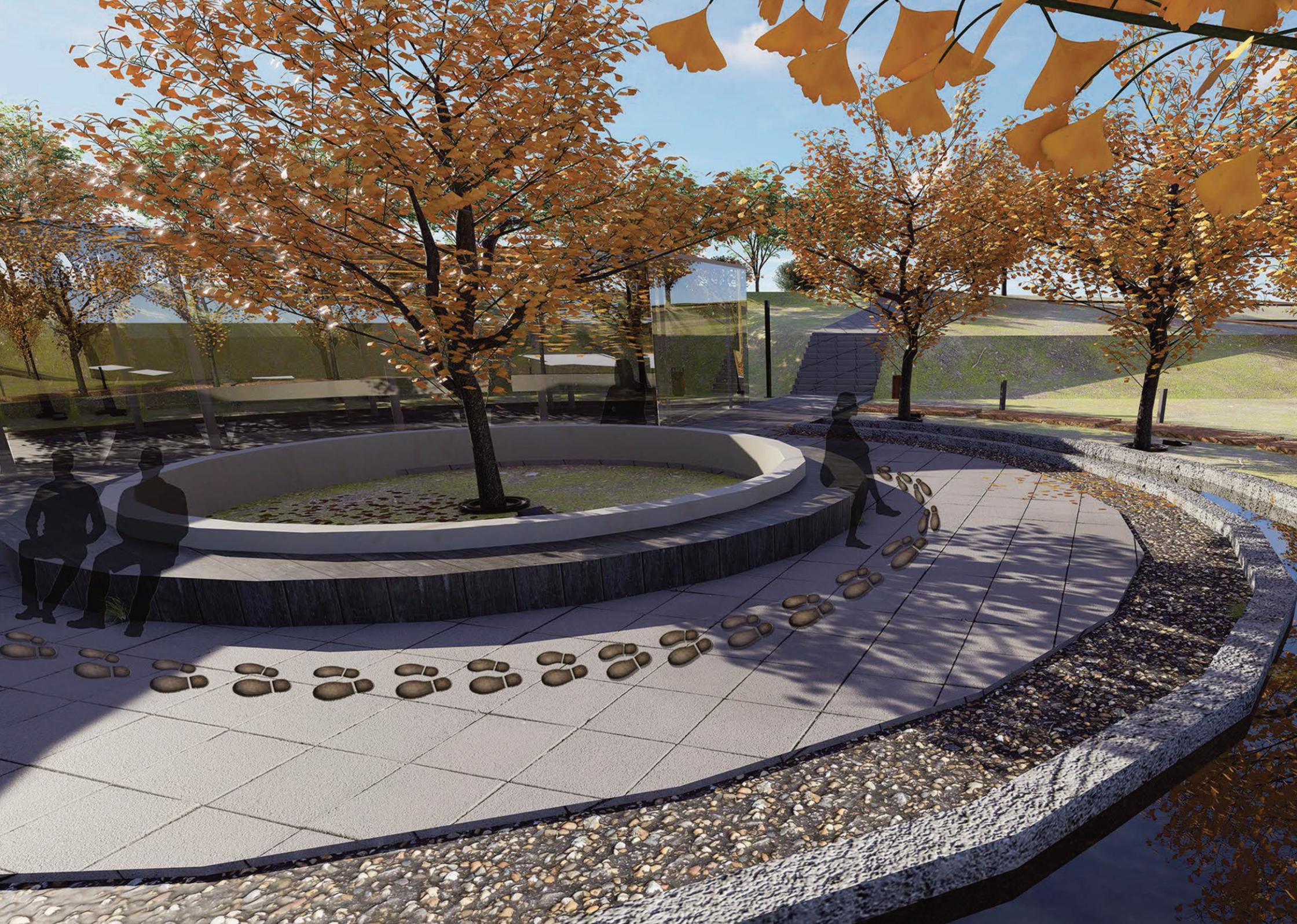
АУТОРСКИ

ТИМ:

проф. Милош
Комленић,
дипл.инж.арх.
проф. Иван Рашковић,
дипл.инж.арх.
Маша Жујовић,
маст.инж.арх.
Миљана Живковић,
маст.инж.арх.
Алекса Јордановски,
дипл.инж.арх.
Николина Крунић,
маст.инж.арх.
Јована Стојевић,
маст.инж.арх.

РАД БРОЈ 6, шифра аутора „28288КН“

ПОХВАЛА

Конкурсна комисија додјељује похвалу овом идејном рјешењу препознајући његову изузетну концептуалну јасноћу, суптилан меморијални израз и високо развијен однос између простора, симболике и кретања.

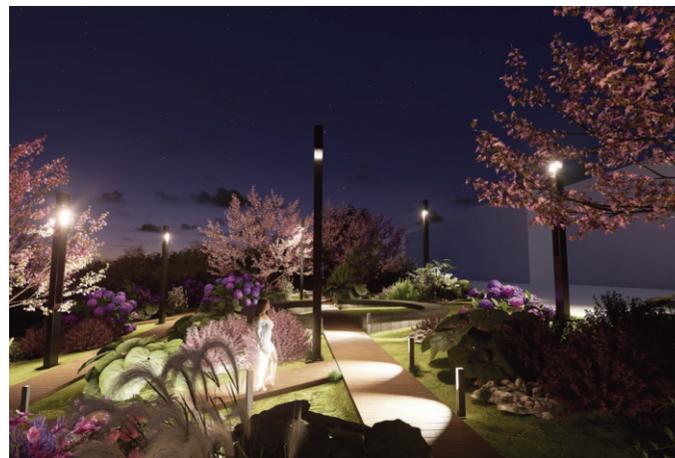
Рад се издваја промишљеним и досљедно спроведеним концептом круга као основног просторног и симболичког мотива, којим се на ненаметљив, али снажан начин интерпретира трагични догађај и његово мјесто у колективном памћењу. Геометрија круга, примијењена кроз организацију простора, кретање и

распоред меморијалних елемената, остварује снажну просторну кохезију и јасно читљив наратив.

Комисија посебно истиче квалитет интерпретације мотива хода, гдје кретање кроз парк није схваћено искључиво као функционална потреба, већ као свјесни чин проласка кроз простор сјећања. Постепена, кружна и секвенцијална драматургија простора омогућава посетиоцу да самостално гради доживљај, без наметнутог темпа или директне симболичке дидактике.

Изузетна вриједност рада огледа се у суптилној употреби пејзажних елемената, нарочито кроз симболику 52 стабла гинка, која успјешно повезује природни контекст са меморијалним значењем. Гинко, као симбол трајности и памћења, овдје је примијењен с мјером и дубоким разумијевањем теме, чинећи природу равноправним носиоцем меморије.

Позитивно је оцијењена и организација парка у јасно дефинисане, али међусобно повезане зоне, које омогућавају различите нивое доживљаја – од прага сјећања, преко централног простора задржавања и рефлексije, до интимнијих зона тишине и молитве. Оваква просторна структура

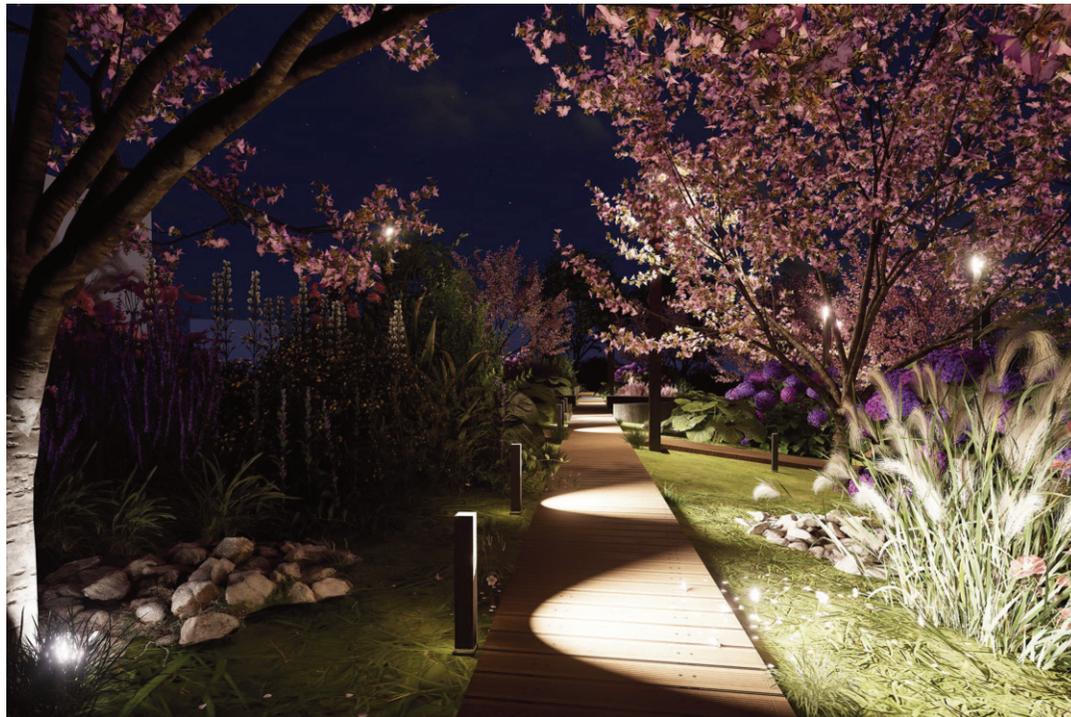
доприноси мирном, достојанственом карактеру цјелине.

Комисија цијени и осјетљив однос према постојећој конфигурацији терена, високу приступачност простора, као и избор савремених, ненаметљивих меморијалних елемената, који заједно стварају простор тишине, промишљања и поштовања.

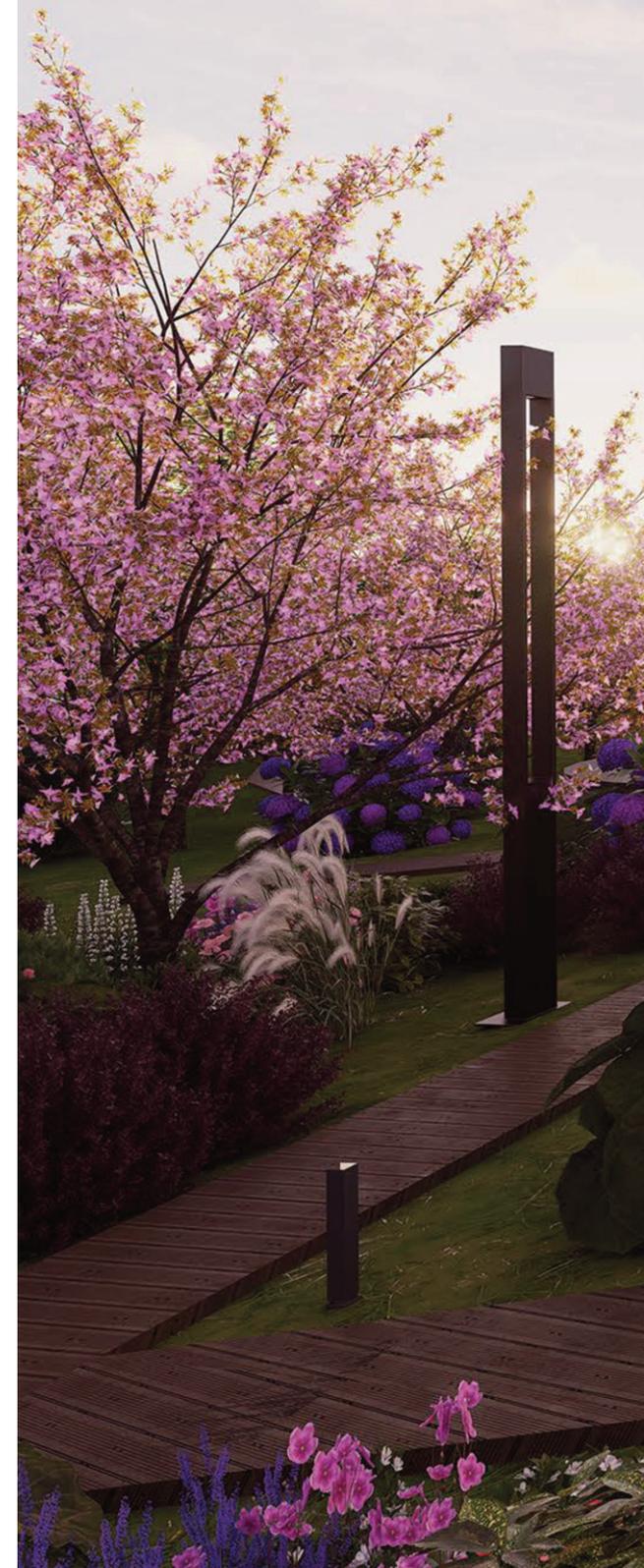
Због своје концептуалне зрелости, поетског приступа меморијалној теми и суптилног архитектонског језика, овај рад

представља вриједан допринос конкурс и заслужује посебну похвалу конкурсне комисије.

Иако рад посједује изузетне концептуалне и просторне квалитете, конкурсна комисија је оцијенила да у одређеним аспектима разраде и примјењивости рјешење не достиже ниво цјеловитости и функционалне зрелости који су остварили награђени радови, због чега му је додијељена похвала.

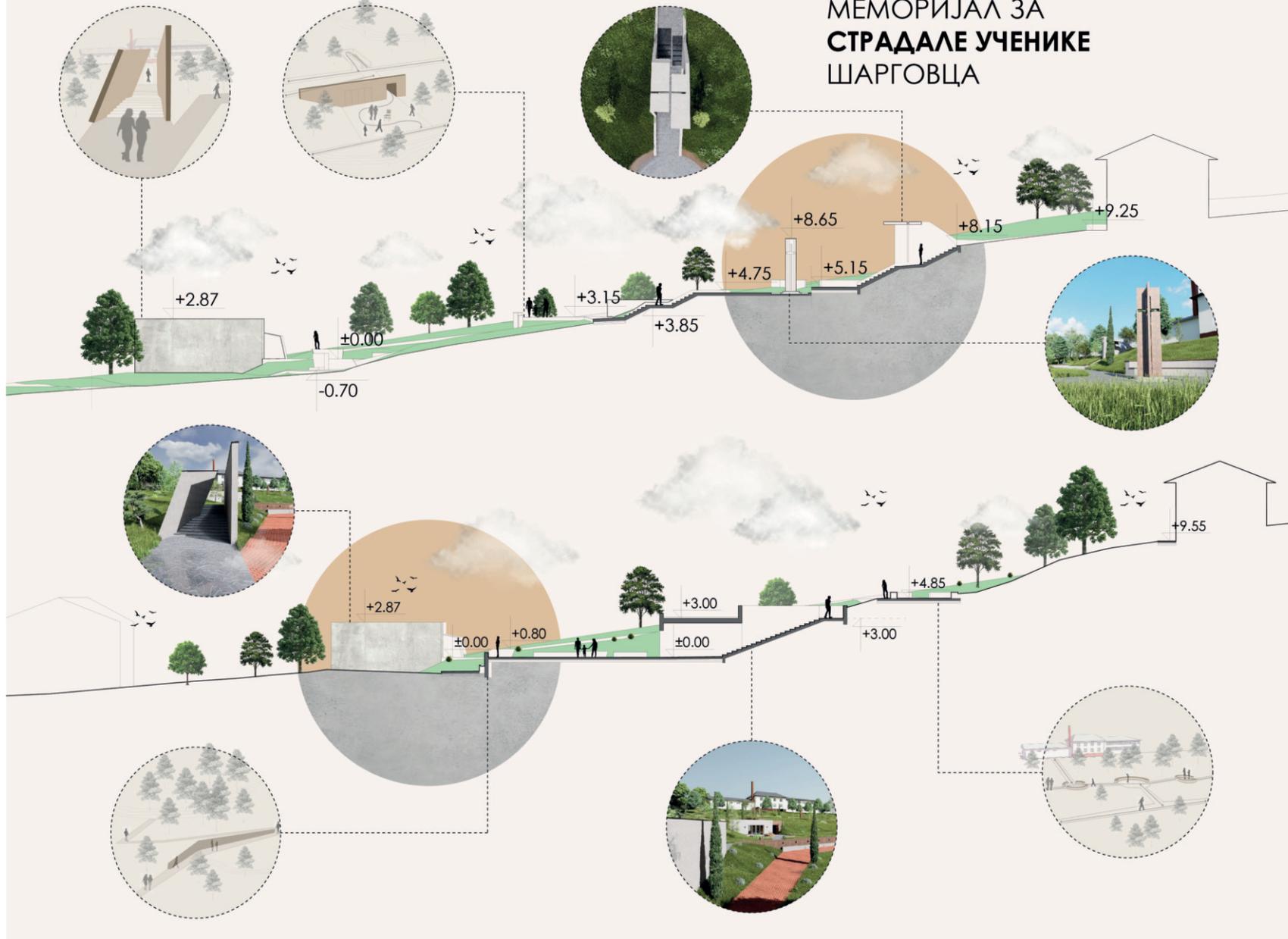
АУТОР:
Дејана Ђорђевић
Крстић,
маст.инж.арх.

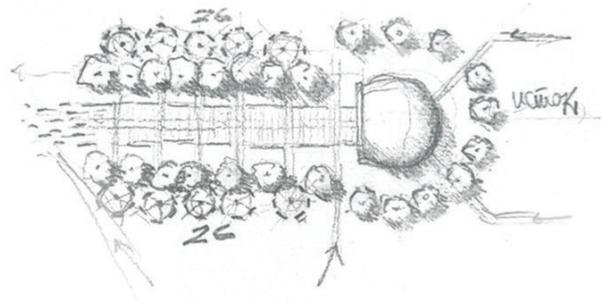
ОСТАЛИ РАДОВИ

МЕМОРИЈАЛ ЗА СТРАДАЛЕ УЧЕНИКЕ ШАРГОВЦА

**АУТОРСКИ
ТИМ:**
Миодраг
Иличић,
дипл.инж.арх.
Николина
Ђурђевић,
дипл.инж.арх.

30723KM

АУТОР:
Марко
Мацаревић,
маст.инж.арх.

**МЕМОРИЈАЛ ЗА СТРАДАЛЕ
УЧЕНИКЕ ШАРГОВЦА**

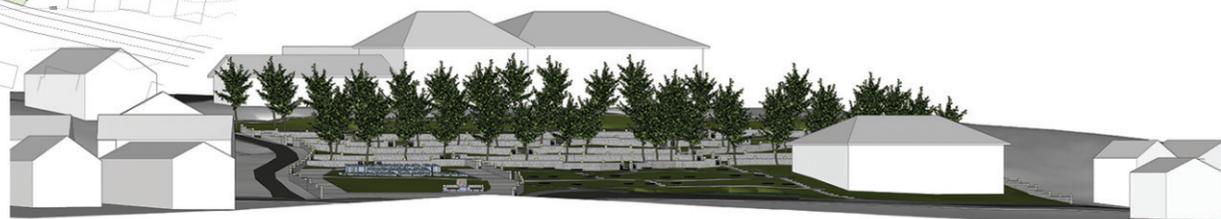

АУТОРСКИ
ТИМ:
Дијана Станојевић
Петра Чановић
Ана Шобић

90289OV

Memorijal za stradale učenike Šargovca je zamišljen kao integrativni prostor, važan za memoriju i sliku grada. Razlikuju se tri funkcionalne celine: stepenište sa česmom i natpisom memorijala, otvoreni teren sa klupama i pesačkim stazama, i šetačka zona, sa kamenim zidovima i prolazima. Glavna fokalna tačka je pejzažno stepenište koje na samom početku ima česmu kao gest dobrodošlice. Vodi do natpisa spomenika, na visočij kosini, gdje je i mjesto za polaganje cvijeca. Stepenište na simboličan način uokviruje značajan komad spoljnog prostora, indicirajući na incident koji se odigrao na lokaciji memorijala. Druga, otvorena zona, je prvenstveno za sjedenje i odmaranje, sa klupama dužinom svih staza. Ovdje je i predviđen manji parking, da bi glavni kontakt sa magistralnom ostala impresija fokalne tačke. Na visočijj padini je lavirint nadzidaka i staza koji prate linije terena. Ova je zona osvijetljenja kamenim kubusima duž ograđenih zidova stvaraju efekat tačaka svetlosti u šumi od postojećih stabala ginka. To je simboličan način reminiscencije na stradale duše i vječno sjećanje. Ispresjecan teren nudi korisnicima duge šetnje i uživanje u prirodi. Spomen-parku se pristupa sa velikog broja mesta, te tako povezuje okolne tačke. Ovdje je pejzaž zapravo memorijal!

AUTOR:
Горан
Копривица

Издавач:

Република Српска
Град Бања Лука
Градоначелник
Градска управа
Одјељење за
просторно уређење

За издавача:

Вук Вишекруна,
дипл.инж.арх.

Мјесто издавања:

Бања Лука 2026.

Дизајн:

Ивана Пастир

Штампа:

"ЦСК" ПРИНТ

Тираж:

100

Бања Лука,
јануар 2026.